

FREDERIKSSUND
KOMMUNE

Anita Schlippe Rasmussen
Specialuddannet hygiejnesygeplejerske

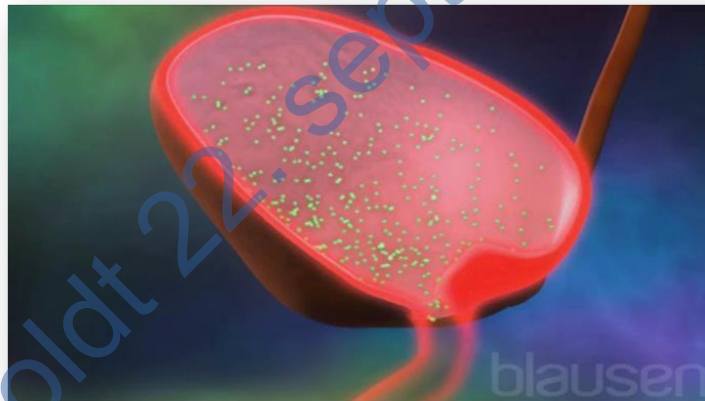
**Forebyggelse af UVI på plejecentre i
Frederikssund Kommune
2021**

Top 3 fakta!

- Urinvejsinfektioner er den hyppigste infektion på plejehjem.
- Vi er det land i Europa (ud af 26) som ordinerer mest antibiotika på plejehjem.
- Op til 50 % af beboerne har asymptomatisk bakteriuri. Alle med urinvejskateter har bakteriuri.

Referencer:

- "HALT 3" undersøgelsen, (Healthcare Associated Infections in European Long Time Care Facilities), SSI, 2017
- "Antimicrobial use in European long-term care facilities: results from the third point prevalence survey of healthcare-associated infections and antimicrobial use, 2016 to 2017", Enrico Ricchizzi mf., 2018

Symptomer på UVI

Kliniske symptomer på UVI:

- Feber/kulderystelser
- Blod i urinen
- Smerter over symfyssen/lænden
- Hyppige vandladninger
- Urininkontinens

Ikke sikre kliniske symptomer på UVI:

- Konfus/ændret adfærd
- Uklar, ildelugtende urin
- En positiv urinstix

Afholdt 22. september 2021

Skal borgeren have medicinsk behandling for UVI?

- Borger **uden symptomer**, men med bakterier i urinen, skal ikke behandles.
- Borger **med symptomer**, skal så vidt muligt altid have deres urin dyrket og resistent bestemt, før de sættes i behandling.
- **"Klap lige hesten"!**

Indsatser til forebyggelse af UVI

- Viden hos personalet
- Kommunikation til egen læge/vagtlæge
- Hygiejniske indsatser mm.

Hygiejniske indsatser til forebyggelse af UVI

Bundle Care:

“A care bundle is a set of interventions that, when used together, significantly improve patient outcomes”.

Håndhygiejne

Nedre toilette

Bleskift

Væske

Rengøring og
desinfektion

Diagnostik

Toiletvaner

Det fundamentale skal være på plads

Vi har arbejdet med:

- Organisationsopbygning med ledelsesforankring og en "styrmand".
- Udarbejdelse af kommunale referencer. "Hygiejneside".
- Kompetenceudvikling, undervisning, projekter mm. på alle niveauer.
- Tilgængelighed af værnemidler og lignende. Favoritlister.
- Sikre gode arbejdsgange, indretning og tilgængelighed.
- Overvågning af udviklingen. Målbare metoder, dokumentation, fotos mm.

Udstyr som kan være relevant ved nedre toilette:

- Handsker
- Adgang til håndhygiejne
- Forklæde
- Vaskeklude/vådservietter/vaskehandsker
- Håndklæde/halestykke
- Halefad
- Vand og sæbe
- Evt. ble
- Rengørings/desinfektionsklude
- Affaldspose
- Korrekt opbevaring
- Procedurebord

Eksempler på synlige forbedringsarbejder

(Gode rammer og forudsætninger)

- De infektionshygiejniske forholdsregler skal kunne overholdes.

Det skal være let at gøre det rigtige.....

[om generelle forholdsregler i sundhedssektoren](#), 1. udgave 2017 (pdf)

hygiejne.ssi.dk/NIRgenerelle

FREDERIKSSUND
KOMMUNE

Adgang til hygiejneartikler mm.

- Udvalgelse af de bedste og billigste hygiejne artikler.
(værnemidler, klude, vaskehandsker mm).
- Sikre de bedste fysiske rammer.
- Ophæng og tilgængelighed af relevante værnemidler.

Sikre gode arbejdsgange, indretning og tilgængelighed

Værnemidler skal være let tilgængelig. Før og efter oprydning/organisering.

Afholdt d. 22. september 2021

Før og efter oprydning i sygeplejededepot

Nu ser det sådan ud

Med ”briksystem”

Sygeplejedespot
før renovering

Arhord 22. september 2017

**Sygeplejedepot efter
renovering**

Afholdt 22. september 2021

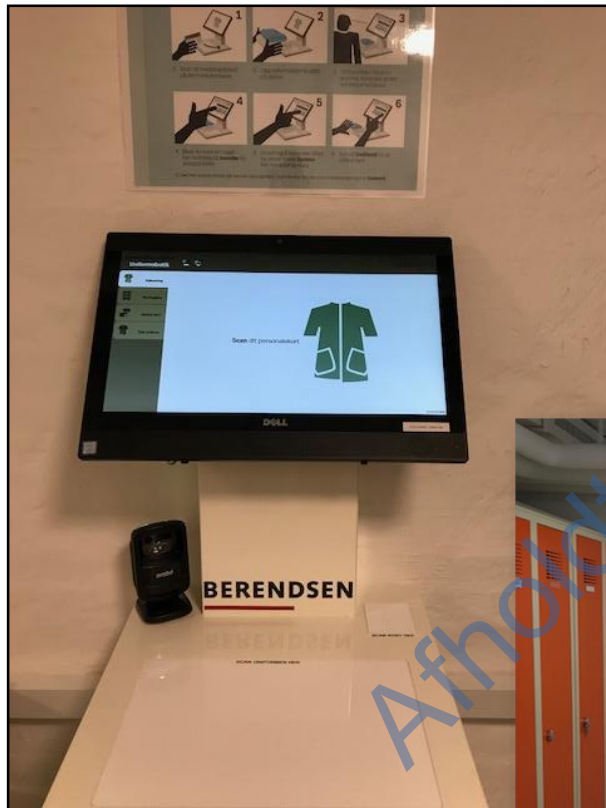
Tøjordningen før

Ny tøjordning indført, med ind- og ud scanning og alarm. (+ ombygning af depoter og omklædningsfaciliteter)

Nu rent tøj til alle hver dag!

Målbare resultater af arbejdet med forebyggelse af UVI

Fra:

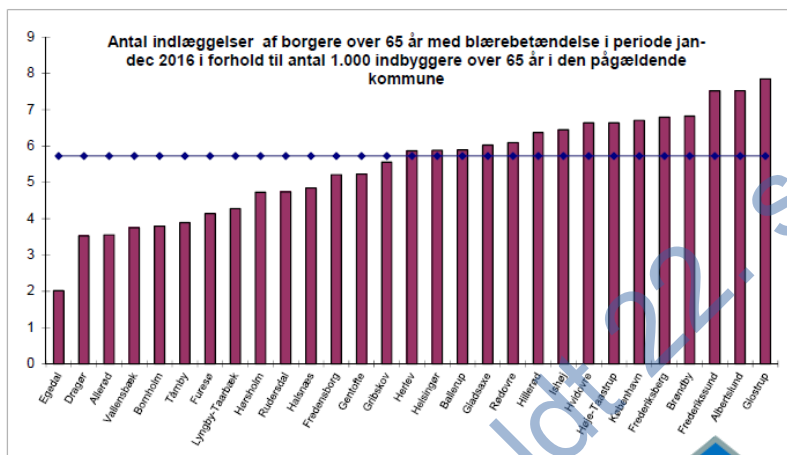
- LIS (ledelsesoverblik)
- Pilotprojekt
- HALT 3 + 4
- UVI projekter
- Audits mm.

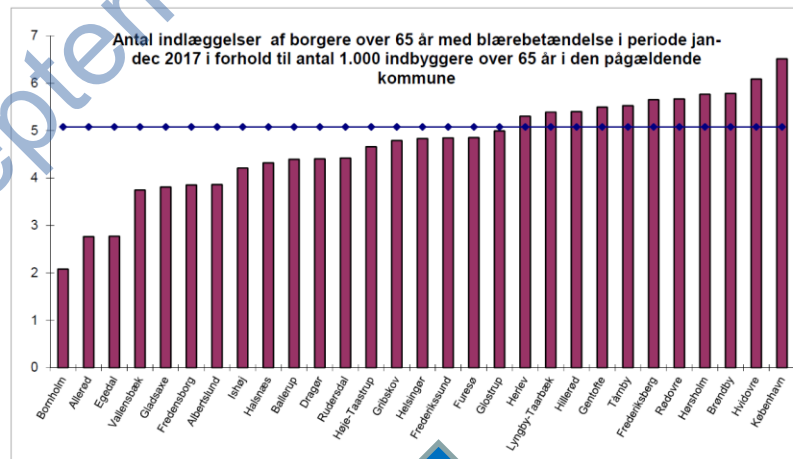
Antal indlæggelser med UVI

(Fra LIS rapporter, Ledelsesoverblik – forebyggelige (gen)indlæggelser)

2016

2017

Pilot projekt, 2017 i Frederikssund

(Forbedringsmodellen)

Mål:

- 100 dage uden UVI på et plejecenteret blandt de beboere på en afdeling, som gentagne gange har haft urinvejsinfektioner.

Resultat:

- 100 dage uden urinvejsinfektioner!
- Det kan lade sig gøre at nedbringe antal af UVI.
- Evalueringsrapport udarbejdet.

Færre infektioner i Frederikssund sammenlignet med DK ved "HALT 3" undersøgelsen, 2017

(Healthcare Associated Infections in European Long Time Care Facilities)

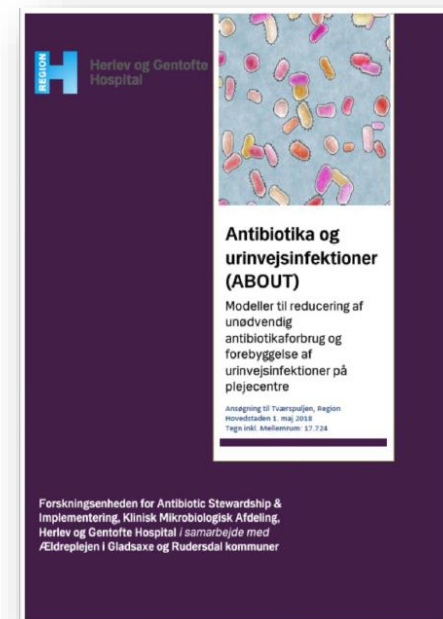
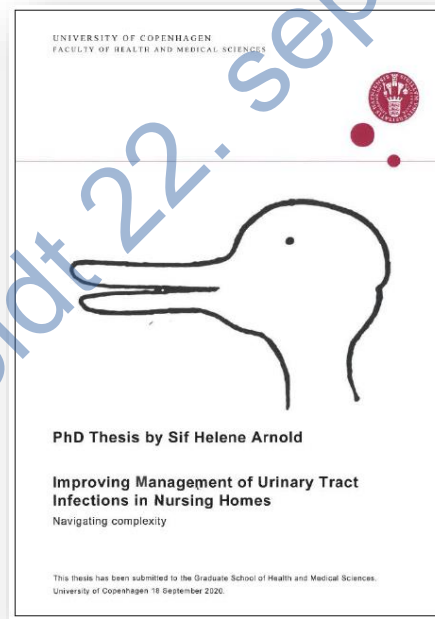
- Frederikssund: **2,3%**
- Danmark : **2,8%**

- 95 plejehjem med 3346 beboere (260 beboer i Frederikssund K.)

UVI projekt med alle plejecentre i Frederikssund Kommune over 1½ år. (2017-2018)

- Projektet var støttet af Sundheds- og Ældreministeriets pulje vedrørende **”Mindre antibiotika & færre urinvejsinfektioner gennem vidensopbygning hos plejepersonale”**.
- Forskningsenheden på Herlev Hospital, klinisk mikrobiologisk afdeling, ledte projektet.

Forskningsprojekts design

- **Interventionsstudie** med **baselinemålinger**.
- Undervisning af 350 medarbejdere og ledere.
- **Registreringer af samtlige borgere med UVI og antibiotikaforbruget** i 1½ år.
- Månedlige besøg af en hygiejnesygeplejerske.
- Spørgeskemaundersøgelser før og efter undervisning.

- Der deltog plejecentre fra to kommuner, Frederikssund (5) og Gentofte (2).
  - I Frederikssund Kommune deltog samtlige plejecentre (265 beboer).

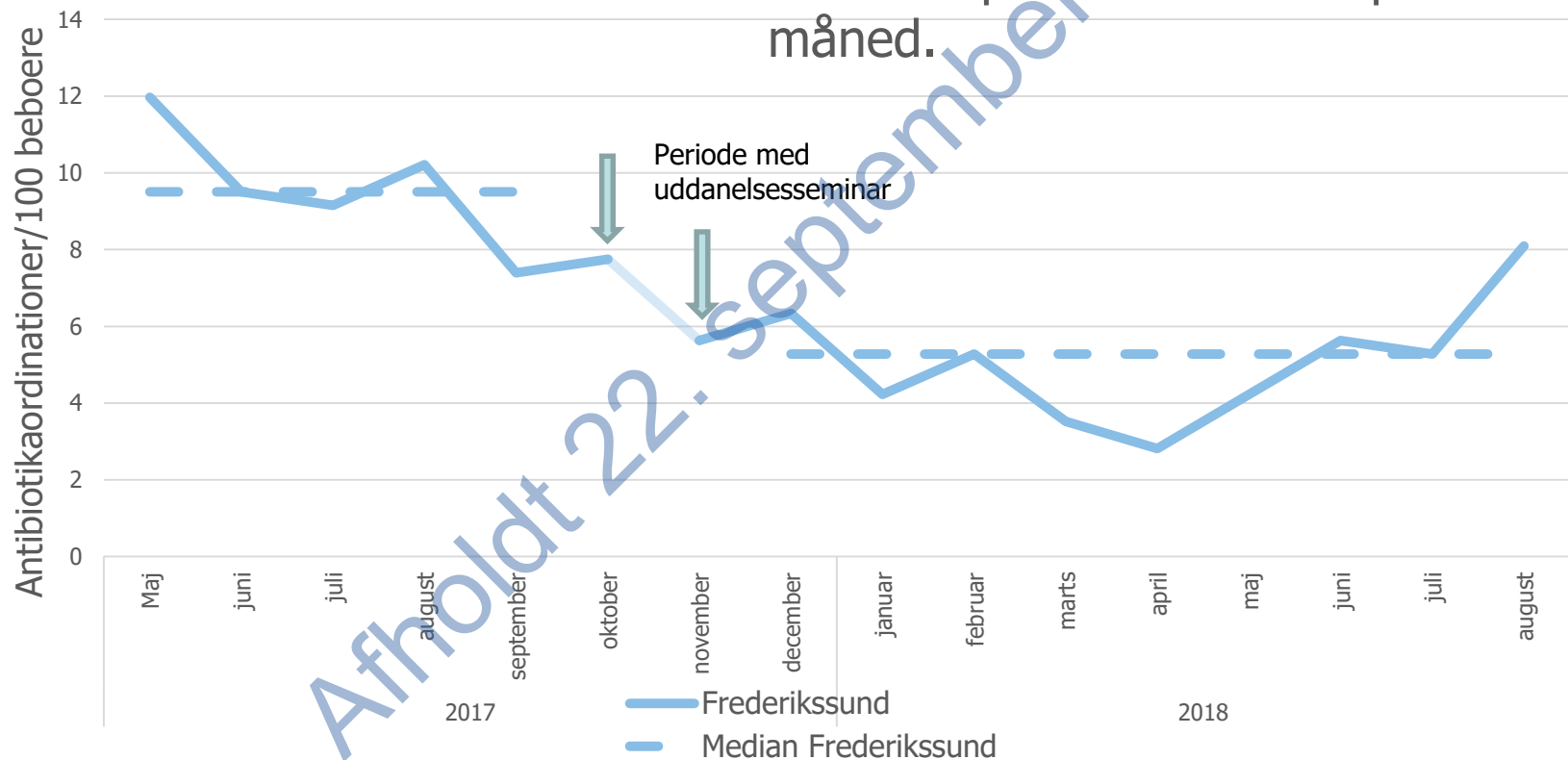

Resultater fra Frederikssund Kommune

Total   **9,65**   **5,05**

Antibiotikaordinationer for UVI per 100 beboere per måned.

FREDERIKSSUND
KOMMUNE

Hygiejnegennemgang på **alle** afdelinger på **alle** plejecentre Frederikssund kommune i 2018 + 2019

Fokus på 8 indsatsområder efter en skønnet risikovurdering i forhold til UVI forebyggelse

Hygiejnegennemgange på omsorgscentrene

I forbindelse med UVI projekt

Navn på plejecenter: _____

UVI tjekliste på plejecenter

Spørgsmål	Ja	Nej	Bemærkninger
Håndhygiejne			
Der er ophængt håndsprit i umiddelbar nærhed af beboerens hoveddør			
Der er ophængt håndsprit ved plejecenterets hoveddøre			
Der bliver altid sprittet hænder, før man møder beboeren, og når man forlader boligen			
Beboerne får tilbudt hjælp til håndhygiejne – specielt efter toiletbesøg og før spising			
Der er fokus på pårørendes håndhygiejne			
Værnemidler			
Der er ophængt til 3 størrelser handskeæsker + forklæder på beboernes toilet			
Nedre toilette			
Nedre toilette udføres fortrinsvis i sengen			
Der anvendes engangsforklæder og handsker ved nedre toilette			
Nedre toilette udføres grundigt én gang dagligt + efter behov			
Håndklæde til nedre toilette genanvendes ikke			

FREDERIKSSUND
KOMMUNE

Spørgsmål	Ja	Nej	Bemærkninger
Bleskift			
Den mindst mulige størrelse ble er valgt			
Bleskift mindst 3 gange dagligt			
Der anvendes vådserviet/vaskeklud ved bleskift			
Faste toilettider			
Der er taget stilling til behov for faste toilettider til hver enkelt beboer			
Rengørings/desinfektions klude			
Der er ophængt til rengørings/desinfektionsklude i alle boliger			
Klude anvendes til kontaktpunkter (bord, rollator mm) 1 x dagl. fx efter morgentoilette			
Væske			
Der iværksættes væskeskema ved tvivl om tilstrækkelig væskeindtag			
Der er mulighed for at tilbyde drikkevarer i forhold beboerens smag			
Vasketøjskurv			
Der er adgang til brug af vasketøjskurv til linned til institutionsvask			

Udarbejdet af hygiejnesygeplejerske Anita Schlippe Rasmussen og hygiejnesygeplejerske Tina Marloth

FREDERIKSSUND
KOMMUNE

Resultat af hygiejnegennemgang (audit) 2018 + 2019

2018

Håndhygiejne	Værnemidler	Øvre toilet	Nedre toilet	Bleskift	Toilettid	Rengøringsklude	Væske	Vasketøj
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X

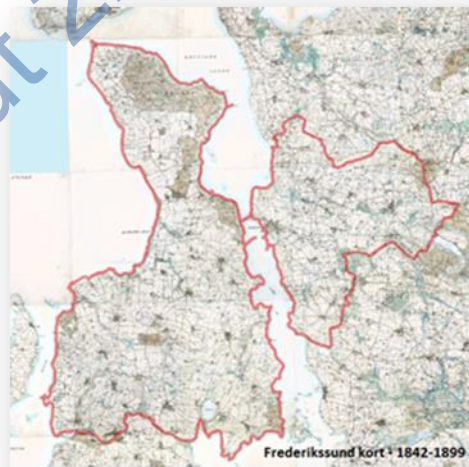
2019

Håndhygiejne	Værnemidler	Øvre toilet	Nedre toilet	Bleskift	Toilettid	Rengøringsklude	Væske	Vasketøj
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X

Hvordan ser det ud i dag?

- Miniprævalens ("HALT 4") i august 2021, på alle omsorgscentre i Frederikssund.
- Undersøgelsens spørgsmål:
  - Antal beboer i antibiotisk behandling for en UVI.
  - Antal beboer i profylaktisk behandling.
  - Antal beboer med permanent urinvejskateter.
- Der ses en halvering indenfor alle tre områder samlet set, i forhold til "HALT 3".

Vi vil deltage i et nyt projekt!

Brugen af et Dialogværktøj når UVI mistænkes (refleksion/ kommunikation)

(Vi deltog i pilotprojektet, som danner grundlag for udformningen af dette projekt)

MISTÆNKT URINVEJSINFEKTION

Observations- og refleksionsskema

1. Observation: Kun NYOPSTÅEDE observationer

Dato _____ Fødselsdato (beboer) _____ Udfyldt af (initialer) _____

a: Nyopståede urinvejs symptomer?

Smertes ved vandladning Urininkontinens

Vandladningstræng Hyppig vandladning

Smertes i lænden Syaligt blod i urinen

Feberfølelse Smertes over skambenet

Ingen af ovenstående

b: Nyopståede alvorlige symptomer?

Svære rygsmerter Kulderystelser

Akut delir (Akut markant ure, desorientering eller hallucinationer)

Ingen af ovenstående

c: Nyopståede infektionstegn fra andre organsystemer?

Luftrøessymptomer fx ondt i halsen, synkebesvær, øresmerter, forkolet, ondt i bibulserne, hoste, øget opspyt, tiltagende åndenød

Mave-tarm symptomer fx kvalme og opkast, mavesmerter, diarre, forstoppelse

Hudsymptomer fx rødme, varme, smerte, hævelse og pus

Ingen af ovenstående

d: Andre nyopståede observationer?

Ildelugtende urin Uspecifikke ændringer (fx forvirring)

Uklar urin Ingen af ovenstående

e: Nye værdier

Temperatur 38,3

Blodtryk 138/70

Puls 90

Evt. urinstiktes:

Nitrit + Leuko + Blod +

f: Kateterbruger?

Ja Nej Urinvejskateter (KAD, RIK eller SIK)

2. Brug observationerne til at følge skemaet

```
graph TD
    Q1{Se e: Feber > 37,9 °C?} -- Ja --> Q2{Se c: 2 eller flere nyopståede infektionstegn fra andre organsystemer end urinvejen?}
    Q1 -- Nej --> Q3{Se f: Urinvejskateter?}
    Q2 -- Ja --> R1[UVI ikke sandsynlig]
    Q2 -- Nej --> Q4{Se b: En eller flere nyopståede alvorlige symptomer?}
    Q3 -- Ja --> R2[UVI sandsynlig]
    Q3 -- Nej --> Q5{Se a: Nyopståede smerter ved vandladning eller 2 eller flere nyopståede urinvejs symptomer?}
    Q4 -- Ja --> R3[UVI sandsynlig]
    Q4 -- Nej --> Q5
    Q5 -- Ja --> R4[UVI sandsynlig]
    Q5 -- Nej --> R5[UVI ikke sandsynlig]
```

3. Refleksion: Diskutér med en kollega

1. Udeluk alt andet inden du mistænker en urinvejsinfektion fx medicinændringer, begivenheder, kroniske sygdomme, psykiske problemstillinger eller smerter.
2. Er ændringen nyopstået og markant?
3. Kan vi vente og se, fx trængere gul eller rød, observere borsiren tættere uden lægekontakt?
4. Kan der iværksættes forebyggende tiltag fx væsketema, faste toilettider, fokus på redre toilette, hyppige bleskift, sikre blæretømning?

KOMMUNIKATION MED LÆGEN

ALDRIG FORGLET, HENT UVI HILDEKØR

I Identifikation: Mit navn er Sif Arnold
Jeg er (jobtitel fx SOSU-assistent) SOSU-assistent
Jeg ringer om (borgerens navn) Birte Bertelsen
med (CVR-nr (noter kun fødselsdato) 120728
på plejehjemmet XXXXXXXX

S situation: Jeg kontakter dig, fordi (beskriv MARKANT ændring, gerne med et eksempel):
Birte fortæller, at hun har smerter når hun tisser, jeg har observeret, at hun tager sig til lænden som om hun har smerter.
Ændringen er NYOPSTÅET gennem de sidste 4-5 timer.
Værdier er målt til (se skema for mistænkt urinvejsinfektion)

B baggrund: Hvor indtil videre gjort (sprænges over, hvis der ikke er gjort noget):
Borgeren har/er:
 Ja Nej
 R: kateter
 I forebyggende antibiostatisk behandling

A analyse: Der er NYOPSTÅEDE symptomer fra tværs KUN observationer med X fra skema for mistænkt urinvejsinfektion.
Andet: _____

R råd: Hvad synes du vi skal gøre?
Noter tilbage:
Urinprøve sendt: afvent dyrknings svar, væskeskema kontakt ved ændring

Gode råd, når UVI skal forebygges

- Få styr på det fundamentale infektionshygiejne arbejde!
- Sikre vidensopbygning hos medarbejderne!
- God kommunikationen med lægerne!
- Overvåg, registrer mm.!
- Stor portion tålmodighed!
  - Der skal ændres vaner og kultur!

Tak for nu!

**Specialuddannet hygiejnesygeplejerske
*Anita Schlippe Rasmussen***

**Center for Uddannelse og Forebyggelse.
Frederikssund Kommune.**

Email: ansra@frederikssund

Mobil: 21 51 01 15